

De heer Dittrich (D66)

Er is een Amerikaans rapport dat heet: Bubble trouble. Nu gaat die "bubble" over een zeepbel en dat is weliswaar iets anders dan een vulkaan, maar het gaat om hetzelfde probleem. In dat rapport staat: het kan best zijn dat wij in Amerika een zeepbel hebben, maar het kan ook zijn dat dit niet het geval is. Eerlijk gezegd, kan de analyse niet zo goed de conclusie dragen die men daar soms trekt. En dat geldt ook voor de conclusie die de minister-president als mogelijke, misschien wel meer intuïtieve dan wel analyserende conclusie naar voren heeft gebracht. Mijn vraag is nu de volgende: wil het kabinet, wil de minister-president, zich scharen achter het verzoek dat mijn fractie, maar ook de fractie van de Partij van de Arbeid, twee weken geleden heeft gedaan: het Centraal planbureau vragen om, net als in het begin van de jaren negentig is gebeurd, de economie in een aantal scenario's voor de wat langere termijn in beeld brengen? Wij weten dan beter op welke manier wij over de nabije, maar vooral de wat verdere toekomst moeten praten en denken.

Minister **Kok**: Voorzitter! Op het laatste punt reagerend: ik neem aan dat collega Zalm tijdens de algemene financiële beschouwingen namens

het kabinet hierover iets heeft gezegd. Wij moeten de mogelijkheden die er zijn voor het inwinnen van de adviezen van het Centraal planbureau benutten. Het planbureau heeft het natuurlijk af en toe erg druk met het bijstellen van de raming voor de korte termijn. Het is evenwel zeer goed het planbureau samen met andere deskundigen in te schakelen bij het gestructureerd nadenken over een aantal langeretermijnontwikkelingen.

Vragen van het lid Dittrich aan de minister van Justitie over de website waarop de woonplaatsen van ex-zedendelinquenten in kaart worden gebracht.

De heer **Dittrich** (D66): Mevrouw de voorzitter! De laatste maanden duiken steeds meer berichten op over buurtbewoners die zich zorgen maken over iemand die bij hen in de wijk is komen wonen. Vaak gaat het dan om iemand die pedoseksueel is. De buurtbewoners maken zich zorgen over de veiligheid van hun kinderen en regelmatig kiezen zij dan ook voor actiemiddelen om aan die ongerustheid uitdrukking te geven. In Urk zijn bijvoorbeeld ruiten ingegooid. In Haaksbergen werden affiches in de buurt verspreid en in

Rotterdam posters. Gisteren stond er een verhaal in de krant over buurtbewoners in Ypenburg bij Den Haag, die hun buurman, misschien een pedoseksueel, uit de buurt hebben verjaagd. Hij is met zijn vrouw en kinderen op stel en sprong verhuisd. En vorige week werd bekend dat er een stichting werd opgericht: Registratie opgespoorde pedofielen. Die stichting gaat een eigen website openen waarop de woonplaatsen van ex-zedendelinquenten in kaart zijn gebracht. Vanaf half november kan iedereen dan zijn eigen adres intikken om zijn eigen buurt te laten testen en om na te gaan of er binnen een straal van 2500 meter een veroordeelde pedoseksueel woont.

Mevrouw de voorzitter! D66 neemt de verontrusting in de samenleving over ernstige zedenmisdrijven serieus. Mijn fractie snapt ook dat mensen verschoond willen blijven van nieuwe, ernstige misdrijven. Daar heeft de overheid ook een taak in, een kerntaak zelfs. Maar wij vinden ook dat iemand die zijn straf heeft uitgezeten weer een nieuw leven in die samenleving moet kunnen opbouwen. Als ik kijk naar al die uitingsvormen die ik net genoemd heb, met die website als laatste, dan constateer ik dat die toch vaak uitmonden in het volgen van een eigenrichting. Als daar niet tegen opgetreden wordt, leidt dat opnieuw tot onzekerheid. Zo komen we als samenleving op een glijbaan terecht. Daarom wil ik de minister van Justitie de volgende vragen over deze problemen stellen.

1. Ziet u deze actievormen als een signaal dat er minder vertrouwen is in justitie en politie en, zo ja, welke stappen gaat u op korte termijn zetten om dat vertrouwen te herstellen?

2. Wat gaat u ondernemen om te voorkomen dat straks onschuldige mensen het slachtoffer worden van informatie die op Internet door particulieren wordt gepubliceerd? Welke stappen kunt u overigens ondernemen tegen organisatoren van die website?

3. Wat vindt u van het voorstel van D66 om de wet zodanig aan te passen, dat de rechter naast het opleggen van een straf iemand ook kan veroordelen te verhuizen, zodat de slachtoffers uit de buurt niet meer geconfronteerd hoeven te worden met de desbetreffende persoon?

□

Minister **Korthals**: Voorzitter! Laat ik vooropstellen dat ik niet positief sta tegenover het initiatief van de stichting met de naam Strop. Maar ik neem het signaal dat door haar wordt afgegeven wel serieus. Laat ik daar heel duidelijk over zijn: er is natuurlijk in de samenleving op dit punt bepaald een zorg. Daarom is het goed dat gevraagd wordt welke acties wij zullen ondernemen om die zorg zoveel mogelijk weg te nemen. Ik stel hierbij voorop dat niet alle mogelijkheden kunnen worden uitgebannen. Het is onmogelijk te voorkomen dat delinquenten die terugkeren in de maatschappij ooit weer iets zullen doen. Wij kunnen wel proberen om die kans zo gering mogelijk te maken. Een van de mogelijkheden is om het instrument voor de inschatting dat recidive zal optreden, te verbeteren. Een tweede mogelijkheid is het ervoor zorgen dat degenen die met overheidstaken in die buurt zijn belast, op de hoogte worden gesteld van het feit dat zo iemand is teruggekeerd. In de derde plaats zal er natuurlijk toezicht moeten zijn op degenen die uit de TBS worden ontslagen. Het is belangrijk dat informatieverschaffing plaatsvindt, maar ik wil ervoor waken dat dit gebeurt richting de buurt en de buurtbewoners. Anders ga je inderdaad het pad van eigenrichting op. Dat neemt niet weg dat ik de verontrusting van het moment serieus neem.

Zie ik deze acties als signaal dat er weinig vertrouwen is in politie en justitie? Er zijn dezer dagen veelvuldig zaken waarbij ex-delinquenten zijn betrokken. Het is een taak voor de overheid om dat zoveel mogelijk te voorkomen langs de wegen die ik zojuist heb genoemd.

Waarom ben ik er tegen? Omdat het altijd onzeker is of de mensen die op een website staan, daadwerkelijk zedendelinquenten zijn, terwijl zij vervolgens daarvan wel de wrange vruchten plukken. Het is niet voor niets dat de overheid de samenleving moet beschermen. Wij moeten alles doen om eigenrichting tegen te gaan.

Hoe kan dat? Er zijn natuurlijk strafrechtelijke mogelijkheden. In dit geval is de wet waarschijnlijk niet overtreden, maar het openbaar ministerie houdt het in de gaten. Bij degenen die op deze manier reageren, hoop ik vertrouwen te

wekken met de genomen maatregelen.

Wat denkt de minister van het aan de rechter geven van de mogelijkheid om degenen die wegens een zedendelict zijn veroordeeld, de straf op te leggen dat zij moeten verhuizen? Ik heb daar nog geen afgerond oordeel over. De vraag wordt mij zo een, twee, drie gesteld; ik wil er langer over nadenken. Dat is overigens in het verleden al voor een deel gedaan. Als wij dit doen, zaden wij andere buurten met het probleem op. Wij moeten ervoor oppassen om allerlei bijkomende straffen in ons strafrecht op te nemen. Op zichzelf ben ik bereid de vraag nog eens goed te bekijken.

□

De heer **Dittrich** (D66): Mevrouw de voorzitter! Ik dank de minister voor zijn beantwoording, waarin hij duidelijk heeft aangegeven dat hij het een slechte ontwikkeling vindt als wij in de samenleving steeds meer vormen van eigenrichting gaan zien. De minister heeft gezegd niet positief te staan tegenover het voorstel van de stichting Strop om een website te openen, vanwege de gevaren die hieraan verbonden zijn.

Ik heb gezegd dat het in onze wetgeving onmogelijk is dat de rechter iemand strafrechtelijk veroordeeld om te verhuizen. De minister wil erover nadenken. Wij willen hem hierbij meegeven dat het in sommige situaties erg belangrijk kan zijn. Als iemand een ernstig zedenmisdrijf heeft gepleegd, zijn straf heeft uitgezeten en weer in zijn eigen huis terugkomt, is het mogelijk dat de ouders van misbruikte kinderen zich genoodzaakt voelen om te verhuizen. Wat D66 betreft moet een rechter in een bepaalde situatie kunnen opleggen dat iemand elders moet gaan wonen. Ik ben het met de minister eens dat in een andere buurt dan ook weer problematische situaties kunnen ontstaan. Daarom is het belangrijk dat de politie wordt geïnformeerd over de woonplaats van iemand, en dat ook de reclassering daarin een taak heeft. Daarmee kan als het ware een oogje in het zeil worden gehouden. Ik ben het volledig met de minister eens dat een buurt niet rechtstreeks via Internet of anderszins geïnformeerd moet gaan worden, omdat dat kan leiden tot allerlei ongeregelde acties, waarvan

ook onschuldige mensen het slachtoffer kunnen zijn.

□

Minister **Korthals**: Voorzitter! Ik heb begrepen dat de heer Dittrich meer een slotcommentaar gaf, dan dat hij mij nog een vraag heeft gesteld.

Vragen van het lid Karimi aan de minister-president, minister van Algemene Zaken, over **een voorgenomen handelsmissie onder leiding van staatssecretaris Ybema naar Cuba, later deze week**.

□

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter! De wijze waarop de reizen van bewindspersonen naar landen waar sprake is van structurele mensenrechtenschendingen worden voorbereid, wordt een steeds meer gênante vertoning. Al weken kunnen wij in kranten lezen hoe de ministeries van Buitenlandse Zaken en Economische Zaken over elkaar heen rollen over de reis van een handelsdelegatie, onder leiding van staatssecretaris Ybema naar Cuba. China en Indonesië zijn Cuba voorafgegaan. De minister van Buitenlandse Zaken heeft herhaaldelijk de Kamer laten weten dat bij het aangaan van een relatie met gevoelige landen – dat is zijn eufemisme voor landen die voortdurend de mensenrechten schenden – hij eerst naar die landen zou moeten afreizen om de politieke kaders vast te stellen, voordat een eventuele handelsmissie naar die landen afreist. In februari 1999 bezocht ook de directeur-generaal politieke zaken van Buitenlandse Zaken Cuba, ter voorbereiding van een eventuele reis van zijn minister. Toen al bleek dat de Cubaanse gesprekspartners, onder wie de minister van buitenlandse zaken, geen oor hadden voor de mensenrechtenkwesaties. “De gesprekspartners ontkenden dat van enig gebrek aan vrijheid van het individu of schending van mensenrechten sprake was.” Deze ambtelijke missie vond ook nog eens plaats voordat Cuba de strengere wetgeving met hogere straffen implementeerde inzake contacten van Cubanen met het buitenland. Ook had het proces tegen vier bekende dissiden-